

Chrząszcze (Coleoptera) Śląska Dolnego i Górnego – dotychczasowy stan poznania oraz nowe dane faunistyczne: kałużnicowate (Hydrophilidae)

CZESŁAW GREŃ¹, HENRYK SZOŁTYŚ², JANUSZ GRZYWOCZ³, ROMAN KRÓLIK⁴

¹ ul. Gaikowa 10, 41-707 Ruda Śląska, e-mail: czeslaw.gren@vp.pl

² Park 9, 42-690 Brynek, e-mail: henryk.szoltys@wp.pl

³ ul. Szpitalna 19, 41-711 Ruda Śląska, e-mail: grzywocz.a.j@wp.pl

⁴ ul. Mickiewicza 8, 46-200 Kluczbork, e-mail: agrilus@poczta.onet.pl

ABSTRACT. Beetles (Coleoptera) of Lower and Upper Silesia – the current state of knowledge and new faunistic data: water scavenger beetles (Hydrophilidae).

The state of knowledge on the water scavenger beetles (Coleoptera: Hydrophilidae) of the Lower and Upper Silesia is presented. On the basis of data from references and gathered by authors: in Lower Silesia until now appearing 59, in Upper Silesia 62 species of water scavenger beetles.

KEY WORDS: Coleoptera, Hydrophilidae, faunistic, Lower Silesia, Upper Silesia, Poland.

WSTĘP

Poglądy na klasyfikację rodziny Hydrophilidae w ostatnich dziesięcioleciach ulegały bardzo gwałtownej ewolucji i obecnie przeważa koncepcja HANSENA (1991), zgodnie z którą Hydrophilidae wraz z rodzinami Helophoridae, Epimetoidae, Georissidae, Hydrochidae i Spercheidae (będące wcześniej uważane za podrodziny w obrębie Hydrophilidae) należą do nadrzędu Hydrophiloidea. W takim też układzie omówiono w niniejszej pracy Hydrophilidae Śląska.

Pierwsze dane na temat Hydrophilidae Śląska ukazały się w połowie XIX wieku (KELCH 1846). Od tego czasu nastąpił rozkwit badań faunistycznych, skutkując szeregiem przyczynków i prac przynoszących nowe wiadomości o roziedleniu kałużnicowatych Śląska.

Całościowe zestawienie gatunków chrząszczy Śląska, obejmujące również rodzinę Hydrophilidae, zostało opracowane ponad sto lat temu przez GERHARDTA (1910). Duża intensywność publikowania wyników badań faunistycznych utrzymała się do lat czterdziestych XX wieku. W okresie powojennym, do czasu opublikowania czwartego tomu *Katalogu fauny Polski* (BURAKOWSKI *et al.* 1976), ukazało się zaledwie kilka prac zawierających dane faunistyczne o kałużnicowatych Śląska (wykaz piśmiennictwa dotyczącego Hydrophilidae Śląska Dolnego i Górnego do roku 1976 został zawarty w ogólnie dostępnym w/w katalogu w związku, z czym zrezygnowaliśmy z jego powielania), przy czym jedna z nich (GENTILI & CHIESA 1975) nie została uwzględniona przez autorów katalogu i w niniejszej pracy jest cytowana. Po kilkudziesięcioletniej przerwie w badaniach kałużnicowatych Śląska daje się zauważyć renesans zainteresowania tą grupą chrząszczy, co przekłada się na wzrost liczby pojawiających się publikacji wnoszących nowe dane o ich rozmieszczeniu (BOROWIEC & KANIA 1991, MAJEWSKI 1994, GREŃ 2003a, 2003b, 2008, 2009, 2011, PRZEWOŻNY & MAZUR 2007, PRZEWOŻNY & BUCZYŃSKI 2008, BUCZYŃSKI 2008, PRZEWOŻNY *et al.* 2011).

Prezentowana praca ma na celu zestawienie dotychczasowej wiedzy na temat składu gatunkowego chrząszczy z rodziny Hydrophilidae zasiedlających obszar Śląska Dolnego i Górnego oraz zaprezentowanie nowych danych faunistycznych.

MATERIAŁ I METODY

W niniejszej publikacji wykorzystano oryginalne materiały własne autorów, jak również przekazane przez naszych kolegów: Artura Berezowskiego, Andrzeja Mrowickiego, Grzegorza Chowańca, Marcina Halladina, Tadeusza Bziuka, Tomasza Gazurka, Tomasza Kościelnego i Waldemara Żyłę, za co im w tym miejscu serdecznie dziękujemy.

Oryginalne materiały zostały zebrane w latach od 1979 do 2014 przy użyciu czerpaka hydrobiologicznego, sita entomologicznego, odłowów na światło oraz metodą „na upatrzonego”. Okazy dowodowe znajdują się w zbiorach autorów. Podano również wcześniejsze dane literaturowe. W *Katalogu fauny Polski* (BURAKOWSKI *et al.* 1976) zestawiono całość piśmiennictwa, które ukazało się do momentu jego wydania, w związku z tym ograniczono się do cytowania katalogu, a nie poszczególnych prac z tego okresu.

W opracowaniu przyjęto granice Śląska Górnego za *Katalogiem fauny Polski* (BURAKOWSKI *et al.* 1976), natomiast obszar Śląska Dolnego poszerzony został o północną część Borów Dolnośląskich (GREŃ *et al.* 2013).

Liczbę egzemplarzy z poszczególnych stanowisk i dat podawano tylko w przypadku, gdy w zbiorze znajduje się więcej niż jeden egzemplarz z tymi samymi danymi. Nomenklaturę i układ systematyczny przyjęto za HANSENEM (2004). Kolejność rodzajów w wykazie uszeregowano zgodnie z układem systematycznym, a podrodzaje i gatunki alfabetycznie.

W wykazie użyto następujących symboli i skrótów:

AB – Artur Berezowski, **AM** – Andrzej Mrowicki, **CG** – Czesław Greń, **GC** – Grzegorz Chowaniec, **HS** – Henryk Szoltys, **JG** – Janusz Grzywocz, **MH** – Marcin Halladin, **RK** – Roman Królik, **TB** – Tadeusz Bziuk, **TG** – Tomasz Gazurka, **TK** – Tomasz Kościelny, **WŻ** – Waldemar Żyła, * – nowy dla krainy.

WYNIKI

W trakcie prowadzonych badań na obszarze Śląska Dolnego i Górnego odłowiono 1896 chrząszczy reprezentujących 60 gatunków z rodziny Hydrophilidae (Śląsk Dolny 35 gatunków, Śląsk Górny 57). Dla Śląska Dolnego wykazano dwa (*Cercyon laminatus* i *Laccobius gracilis gracilis*), a dla Śląska Górnego pięć (*Berosus frontifoveatus*, *Cercyon sternalis*, *Cryptopleurum subtile*, *Helochares lividus*, *Laccobius gracilis gracilis* i *Megasternum immaculatum*) nienotowanych wcześniej z ich obszaru gatunków. Łącznie (bieżące badania oraz dane literaturowe) na terenie Śląska Dolnego stwierdzono dotąd występowanie 59. gatunków z rodziny Hydrophilidae (80,82 % krajowej fauny), a na terenie Śląska Górnego 62. gatunków (84,93 % krajowej fauny). *Megasternum immaculatum* jest jednocześnie gatunkiem po raz pierwszy wykazywanym z terytorium Polski.

WYKAZ GATUNKÓW
Hydrophilinae: Anacaeni

Anacaena (Anacaena) bipustulata (MARSHAM, 1802)

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991).

Anacaena (Anacaena) globulus (PAYKULL, 1798)

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Chorzów [CA57]: strumyk i jego rozlewiska w obrębie łągu *Fraxino-Alnetum*, 25.04.2001, leg. CG; 31.05.2001, 8 exx., leg. CG; 24.07.2001, 9 exx., leg. CG; 21.08.2001, 6 exx., leg. CG; Katowice [CA56], drobne zbiorniki w olsie, 25.08.2005, leg. CG; Katowice-Murcki [CA66], 26.09.2010, leg. TG; Mikołów [CA46], zalane łąki, 14.06.2009, leg. CG; Ruda Śląska [CA46], rowy i rozlewiska w olsie, 02.11.2004, leg. CG; Zabrze [CA46], 11.08.2010, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003a, 2003b, 2009).

Anacaena (Anacaena) limbata (FABRICIUS, 1792)

Śląsk Dolny: Obrowiec [BA89], zalane łąki nad Odrą, 12.09.2010, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, MAJEWSKI 1994, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Brynek [CA39]: 15.10.2011, leg. HS; odłów na światło, 10.08.2014, leg. HS; Bytom, Żabie Doły [CA57], 20.09.2010, leg. CG; Bytom, rezerwat Segiet [CA48], 21.09.2010, leg. CG; Czechowice [CA37], 23.09.2010, leg. TG; Katowice [CA56]: niewielki zbiornik w kwaśnej dąbrowie, 19.05.2010, leg. CG; źródła Kłodnicy w łągu *Fraxino-Alnetum*, 07.11.2004, leg. CG; Mikołów [CA46], zalane łąki, 14.06.2009, 10 exx., leg. CG; Ruda Śląska [CA46]: starorzeczka Kłodnicy w obrębie łąk terasy zalewowej, 29.10.2004, 2 exx., leg. CG; 18.09.2005, 2 exx., leg. CG; 05.10.2005, 2 exx., leg. CG; 01.05.2008, leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw, 10.08.2010, leg. CG; Ruda Śląska [CA47], odłów na światło, 19.08.2013, leg. CG; Zabrze [CA46], 11.08.2010, 4 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, BUCZYŃSKI 2008, GREŃ 2003b, 2009, 2011).

Anacaena (Anacaena) lutescens (STEPHENS, 1829)

Śląsk Dolny: Żagań, starorzeczka Bobru [WT21], 03.05.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BOROWIEC & KANIA 1991, BURAKOWSKI *et al.* 2000, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Brynek [CA39], 12.06.1994, leg. JG; 22.04.2010, 3 exx., leg. HS; 15.10.2011, leg. HS; Bukowno [CA96], 23.05.1995, leg. JG; Bytom, Żabie Doły [CA57], 20.09.2010, leg. CG; Chorzów [CA56]: strumyk i jego rozlewiska w obrębie łągu *Fraxino-Alnetum*, 25.04.2001, 2 exx., leg. CG; 31.05.2001, 8 exx., leg. CG; 24.07.2001, 6 exx., leg. CG; 21.08.2001, 15 exx., leg. CG; Uroczysko Buczyzna, zapadlisko przy torach, 24.03.2010, 3 exx., leg. CG; Chorzów, Leśnictwo Panewnik [CA57], *Carici-Agrostietum caninae*, 24.07.2001, 4 exx., leg. CG; Grabówka [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 22.09.2007, 3 exx., leg. CG; 03.05.2008, 5 exx., leg. CG; 22.05.2010, 14 exx., leg. CG; Katowice [CA56]: źródła Kłodnicy w łągu *Fraxino-Alnetum*, 03.07.2002, leg. CG; Płone Bagno, rów melioracyjny w borze bagiennym, 07.11.2004, 4 exx., leg. CG; Płone Bagno, rów melioracyjny w borze bagiennym, 03.04.2005, 10 exx., leg. CG; Płone Bagno,

torfowisko, 03.04.2005, leg. CG; Płone Bagno, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, 03.04.2005, 4 exx., leg. CG; zagłębienie wypełnione wodą w grądzie, 03.04.2005, 6 exx., leg. CG; drobne zbiorniki w olsie, 25.08.2005, 8 exx., leg. CG; Leśnictwo Zadole, ols typowy *Ribonigri-Alnetum*, 10.05.2010, 16 exx., leg. CG; niewielki zbiornik w kwaśnej dąbrowie, 11.05.2010, 10 exx., leg. CG; niewielki zbiornik w kwaśnej dąbrowie, 19.05.2010, 3 exx., leg. CG; Katowice-Murcki [CA66], 26.09.2010, leg. TG; Lubieszów [CA07]: zbiorniki wodne w kopalni piasku, 12.08.2010, zbiorniki wodne w kopalni piasku, 19.08.2012, leg. CG; Mętków, starorzecza Wisły [CA84], 20.07.2014, leg. CG; Mikołów-Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 27.09.2009, leg. CG; Mikołów-Mokre, Fiołkowa Góra [CA46], kałuża, 13.04.2010, 4 exx., leg. CG; Ruda Śląska [CA46]: Las Halembski, 01.08.1996, 2 exx., leg. JG; 28.04.1997, leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw, 15.05.2002, 4 exx., leg. CG; oddz. 38, Leśnictwo Panewnik, staw zapadliskowy, 09.10.2004, 3 exx., leg. CG; dolina Kłodnicy, *Carici-Agrostietum caninae*, 29.10.2004, leg. CG; prawobrzeżny dopływ Kłodnicy k. Przystani, 29.10.2004, 2 exx., leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty 02.11.2004, 4 exx., leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw, 30.03.2005, leg. CG; starorzecza Kłodnicy w obrębie łąk terasy zalewowej, 18.09.2005, leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw, 02.05.2008, 2 exx., leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw, 31.05.2008, 2 exx., leg. CG; odłów na światło, 27.07.2008, leg. CG; łąg *Fraxino-Alnetum*, 08.04.2010, 6 exx., leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw, 22.06.2010, leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw, 10.08.2010, leg. CG; odłów na światło, 09.07.2012, leg. CG; Rybnik, Głębokie Doły [CA25], rozlewiska w dolinie strumyka, 13.07.2013, leg. CG; Zabrze [CA37]: 03.10.2010, leg. TG; 11.10.2010, 3 exx., leg. TG; Zabrzeg, rezerwat Rotuz [CA42], 26.06.2011, 25 exx., leg. CG; Żędowice, staw, bagno „Koło” [CB20], 05.05.2013, leg. CG; Żory-Baranowice [CA34], 16.04.2005, 22 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (GREŃ 2003a, 2003b, 2009, 2011).

***Crenitis (Crenitis) punctatostrata* (LETZNER, 1841)**

Śląsk Górny: Wisła Mała, Jezioro Goczałkowickie [CA43], 31.07.2005, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Górski gatunek o rozsiedleniu ograniczonym do środkowej Europy. Odłowiony okaz prawdopodobnie został zniesiony wodami Wisły do Jeziora Goczałkowickiego z pobliskiego Beskidu Śląskiego, gdzie na odpowiednich dla siebie siedliskach występuje powszechnie i licznie (GREŃ 2010, GREŃ & PRZEWOŻNY 2012). Został umieszczony na „Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” (PAWŁOWSKI *et al.* 2002) oraz na „Czerwonej liście chrząszczy (*Coleoptera*) województwa śląskiego” (GREŃ *et al.* 2012).

Berosini

***Berosus (Berosus) luridus* (LINNAEUS, 1761)**

Śląsk Dolny: Żagań [WT21], 20.06.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Grabówka [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 22.05.2010, leg. CG; Katowice [CA56], niewielki zbiornik w kwaśnej dąbrowie, 12.02.2010, leg. CG; Miedary [CA49], glinianki, 22.05.2011, leg. CG; Ruda Śląska, oddz. 39, Leśnictwo Panewnik

[CA46], płytki zarośnięty staw: 16.05.2006, leg. CG; 01.05.2008, 2 exx., leg. CG; 11.07.2008, leg. CG; Żędowice, bagno „Kolo” [CB20], 05.05.2013, 16 exx., leg. CG.
Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003b).

Berosus (Berosus) signaticollis (CHARPENTIER, 1825)

Śląsk Dolny: Żagań [WT21], 20.06.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Bobrek Dolny, starorzecza Wisły [CA74], 24.05.2014, 3 exx., leg. CG; Grabówka [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.07.1998, leg. CG; Potępa, starorzecze Małej Panwi [CB30], 05.05.2013, leg. CG; Żędowice, bagno „Kolo” [CB20], 05.05.2013, 8 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Berosus (Enoplurus) frontifoveatus KUWERT, 1888

Śląsk Dolny: Golanka Dolna [WS97], odłów na światło, 06.08.2011, leg. AB; Żagań [WT21]: odłów na światło, 07.07.1995, leg. CG; odłów na światło, 19.08.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (PRZEWOŻNY & MAZUR 2007).

*Śląsk Górny: Bobrek Dolny, starorzecza Wisły [CA74], 24.05.2014, 6 exx., leg. CG; Brynek [CA39]: 12.07.2010, leg. HS; odłów na światło, 27.07.2014, leg. HS; Ćwiklice [CA54]: 14.08.1993, 5 exx., leg. JG; odłów na światło, 15.07.1994, leg. JG; Grabówka, odłów na światło [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 24.07.1998, leg. CG; Rezerwat Łęczczok [CA35]: 04.06.2011, leg. TG; 08.06.2011, leg. TG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA47]: odłów na światło, 24.08.2011, leg. JG; odłów na światło, 25.08.2011, leg. JG.

Dane literaturowe: (PRZEWOŻNY & BUCZYŃSKI 2008).

Berosus (Enoplurus) spinosus (STEVEN, 1808)

Śląsk Górny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Chaetarthriini

Chaetarthria seminulum (HERBST, 1797)

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Mikołów-Borowa Wieś [CA46]: zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, 3 exx., leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 10.08.2010, leg. CG; Ortowice [CA07], 14.08.2008, 2 exx., leg. CG; Ruda Śląska-Wirek [CA47], 04.06.2000, leg. JG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Hydrophilini

Cymbiodyta marginella (FABRICIUS, 1792)

Śląsk Dolny: Żagań [WT21]: odłów na światło, 26.05.1995, leg. CG; odłów na światło, 15.07.1995, 2 exx., leg. CG; odłów na światło, 19.08.1995, 10 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Bijasowice [CA64], odłów na światło, 03.05.2008, 6 exx., leg. GC; Brynek [CA39]: 04.06.2008, leg. HS; 07.07.2009, leg. HS; Ćwiklice [CA54], odłów na światło, 15.07.1994, leg. JG; Kobiór [CA54], odłów na światło, 07.1994, 2 exx., leg. GC; Ruda

Śląska [CA56], 01.06.1995, leg. JG; Ruda Śląska [CA46]: oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw: 15.05.2002, leg. CG; 11.07.2008, leg. CG; odłów na światło, 28.06.2001, 2 exx., leg. CG; odłów na światło, 31.05.2008, leg. CG; odłów na światło, 01.07.2010, leg. CG; Zabrze [CA37], 11.10.2010, leg. TG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

***Enochrus (Enochrus) melanocephalus* (OLIVIER, 1772)**

Śląsk Dolny: Żagań [WT21], 07.07.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Śląsk Górny: Brynek [CA39], 01.07.2010, leg. HS; Ćwiklice [CA54], odłów na światło, 15.07.1994, leg. JG; Grabówka [CA07]: 14.07.2010, leg. HS; 13.09.2010, leg. CG; Kobiór [CA54], odłów na światło, 17.07.1993, leg. JG; Krywałd [CB40], 13.07.2002, 2 exx., leg. HS; Ruda Śląska, oddz. 39, Leśnictwo Panewnik [CA56], płytki zarośnięty staw, 10.08.2010, leg. CG; Zgoń [CA44], odłów na światło, 17.08.1993, leg. JG.

Dane literaturowe: (PRZEWOŻNY & BUCZYŃSKI 2008, GREŃ 2011).

***Enochrus (Lumetus) bicolor* (FABRICIUS, 1792)**

Śląsk Dolny: Żagań [WT21]: 07.07.1995, leg. CG; 19.08.1995, 3 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, PRZEWOŻNY & MAZUR 2007, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Brynek [CA39]: 27.04.1993, leg. WŻ; 25.06.2008, leg. HS; 17.08.2009, leg. HS; Grabówka [CA07]: zbiorniki wodne w kopalni piasku, 24.07.1998, 4 exx., leg. CG; 14.07.2010, 2 exx., leg. HS; Katowice-Panewniki [CA46]: odłów na światło, 04.07.2012, leg. TB; odłów na światło, 02.08.2012, leg. TB; Kobiór [CA54], odłów na światło, 07.1994, leg. GC; Mikołów [CA46], zalane łąki, 19.04.2010, leg. CG; Ruda Śląska [CA46], 30.07.1996, 2 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (PRZEWOŻNY & MAZUR 2007, GREŃ 2011).

***Enochrus (Lumetus) fuscipennis* (THOMSON, 1884)**

Śląsk Dolny: (GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Grabówka [CA07], 14.07.2010, 2 exx., leg. HS.

Dane literaturowe: (GREŃ 2011).

Gatunek w Polsce znany z zaledwie kilku krain: Pojezierza Pomorskiego (WICHTOWSKA & SOBCZAK 1994), Pojezierza Mazurskiego (PAKULNICKA 2008), Pojezierza Olsztyńskiego (PAKULNICKA 2003), Niziny Mazowieckiej, Śląska Dolnego i Górnego (GREŃ 2011).

***Enochrus (Lumetus) ochropterus* (MARSHAM, 1802)**

Śląsk Dolny: Żagań [WT21], 03.05.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Brynek [CA39]: 11.04.1983, leg. CG; 22.05.2010, leg. HS; Grabówka [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku: 03.05.2008, 8 exx., leg. CG; 20.09.2009, 2 exx., leg. CG; 22.05.2010, 2 exx., leg. CG; Katowice, Płone Bagno [CA56], torfowisko, 03.04.2005, 2 exx., leg. CG; Lubieszów [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 12.08.2010, leg. CG; Ruda Śląska, dolina Kłodnicy [CA46], *Carici-Agrostietum caninae*, 16.05.2001, leg. CG; Tychy [CA55], niewielki zbiornik leśny, 27.06.2008, leg. CG; Zabrzeg, rezerwat Rotuz [CA42], 26.06.2011, 2 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003b, 2011).

***Enochrus (Lumetus) quadripunctatus* (HERBST, 1797)**

Śląsk Dolny: Golanka Dolna [WS97]: odłów na światło, 06.08.2011, leg. AB; odłów na światło, 04.09.2011, leg. AB; Góra Św. Anny [BA99], 29.07.2002, leg. JG; Żagań [WT21]: 19.04.1995, leg. CG; 20.04.1995, leg. CG; 07.07.1995, 7 exx., leg. CG; 19.08.1995, 3 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, PRZEWOŻNY & MAZUR 2007, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Bijasowice [CA64], odłów na światło, 07.08.2008, leg. GC; Bobrek Dolny, starorzeczka Wisły [CA74], 20.07.2014, leg. CG; Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, leg. CG; Brynek [CA39]: odłów na światło, 06.06.1998, leg. JG; odłów na światło, 09.06.1998, 2 exx., leg. CG; odłów na światło, 12.08.1998, leg. CG; 04.06.2008, 2 exx., leg. HS; 30.07.2009, 3 exx., leg. HS; 02.08.2009, 2 exx., leg. HS; 22.04.2010, leg. HS; 22.05.2010, leg. HS; Grabówka [CA07]: zbiorniki wodne w kopalni piasku, 24.07.1998, 3 exx., leg. CG; 14.07.2010, 13 exx., leg. HS; Katowice-Panewniki [CA46], odłów na światło, 02.08.2012, 2 exx., leg. TB; Klucze [CA97], odłów na światło, 03.08.2013, 2 exx., leg. TB; Rezerwat Łęczczok [CA35], 04.06.2011, leg. TG; Mikołów [CA46], zalane łąki, 23.04.2010, leg. CG; Ruda Śląska [CA56], 01.06.1995, leg. JG; Ruda Śląska [CA46]: 30.07.1996, leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw: 10.08.2010, 3 exx., leg. CG; 15.05.2002, 16 exx., leg. CG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA47]: odłów na światło, 24.08.2011, leg. JG; odłów na światło, 25.08.2011, 2 exx., leg. JG; Świerczyniec [CA64], odłów na światło, 01.08.2008, leg. GC; Ziajki, starorzeczka Wisły [CA84], 24.05.2014, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, PRZEWOŻNY & MAZUR 2007, GREŃ 2011).

***Enochrus (Lumetus) testaceus* (FABRICIUS, 1801)**

Śląsk Dolny: Krapkowice [BA89], 12.09.2010, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Śląsk Górny: Bijasowice [CA64]: odłów na światło, 03.05.2008, leg. GC; odłów na światło, 07.08.2008, leg. GC; Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, 6 exx., leg. CG; Brynek [CA39], 12.08.2008, 3 exx., leg. HS; Bytom, rezerwat Segiet [CA48], 21.09.2010, leg. CG; Ćwiklice [CA54]: odłów na światło, 14.08.1993, 2 exx., leg. JG; odłów na światło, 15.07.1994, 2 exx., leg. JG; Grabówka [CA07]: zbiorniki wodne w kopalni piasku, 24.07.1998, leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 20.09.2009, leg. CG; 14.07.2010, 2 exx., leg. HS; Katowice-Panewniki [CA46], odłów na światło, 02.08.2012, leg. TB; Kobiór [CA54], odłów na światło, 17.07.1993, leg. JG; Lasy Pszczyńskie, Świerczyniec, Dąbrowice [CA54], odłów na światło, 01.07.1995, 2 exx., leg. GC; Nędza [CA16], 19.09.2010, leg. TG; Ruda Śląska, oddz. 39 [CA46]: 06.08.1996, leg. MH; Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw: 08.07.2002, 4 exx., leg. CG; 25.03.2005, 2 exx., leg. CG; 02.05.2008, 11 exx., leg. CG; 03.05.2008, 2 exx., leg. CG; 31.05.2008, 3 exx., leg. CG; 11.07.2008, 3 exx., leg. CG; 28.10.2009, leg. CG; 25.03.2010, 3 exx., leg. CG; 10.06.2010, leg. CG; 22.06.2010, 4 exx., leg. CG; 10.08.2010, leg. CG; Ruda Śląska [CA47], odłów na światło, 20.07.2014, leg. CG; Ruda Śląska-Kochłowice [CA56], 27.05.1995, leg. JG; Zabrze [CA37], 11.08.2010, 2 exx., leg. CG; 11.10.2010, 2 exx., leg. TG; Ziajki, starorzeczka Wisły [CA84], 20.07.2014, 2 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003b, 2011).

***Enochrus (Methyrus) affinis* (THUNBERG, 1794)**

Śląsk Dolny: Żagań [WT21]: odłów na światło, 07.07.1995, 3 exx., leg. CG; odłów na światło, 19.08.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Brynek [CA39], odłów na światło, 09.06.1998, leg. CG; 04.06.2008, leg. HS; odłów na światło, 25.06.2008, leg. HS; odłów na światło, 19.07.2008, leg. HS; odłów na światło, 30.07.2008, 6 exx., leg. HS; odłów na światło, 02.08.2009, 2 exx., leg. HS; 12.08.2008, 2 exx., leg. HS; 30.07.2009, leg. HS; Bytom, rezerwat Segiet [CA48], dół wypełniony wodą w buczynie, 23.04.2006, leg. CG; Grabówka [CA57], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 24.07.1998, leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 03.05.2008, 4 exx., leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 22.05.2010, 38 exx., leg. CG; 14.07.2010, leg. HS; Katowice-Panewniki [CA46], odłów na światło, 02.08.2012, leg. TB; Kobiór [CA54], odłów na światło, 05.1994, leg. GC; Krywałd [CB40], odłów na światło, 23.07.2000, leg. JG; Lasy Pszczyńskie, Świerczyniec, Dąbrowice [CA54], odłów na światło, 01.07.1995, leg. GC; Nowa Wieś Tworoska [CA49], 02.10.2011, leg. HS; Ruda Śląska, oddz. 39, Leśnictwo Panewnik [CA46], płytki zarośnięty staw: 15.05.2002, 6 exx., leg. CG; 08.07.2002, 3 exx., leg. CG; 02.05.2008, leg. CG; 25.03.2010, leg. CG; 10.08.2010, leg. CG; Ruda Śląska-Wirek „Minera” [CA47], 26.08.2011, leg. JG; Świerczyniec [CA64], odłów na światło, 01.08.2008, 4 exx., leg. GC; Zabrzeg, rezerwat Rotuz [CA42], 26.06.2011, 5 exx., leg. CG; Żędowice, bagno „Kolo” [CB20], 05.05.2013, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003b, 2011, PRZEWOŻNY & MAZUR 2007, BUCZYŃSKI 2008).

***Enochrus (Methyrus) coarctatus* (GREDLER, 1863)**

Śląsk Dolny: Żagań [WT21]: odłów na światło, 07.07.1995, leg. CG; odłów na światło, 19.08.1995, 2 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Śląsk Górny: Bijasowice [CA64], odłów na światło, 03.05.2008, 2 exx., leg. GC; Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, 2 exx., leg. CG; Brynek [CA39]: 04.06.2008, leg. HS; 25.06.2008, leg. HS; odłów na światło, 30.07.2008, leg. HS; 06.05.2013, leg. HS; Bytom, rezerwat Segiet [CA48], dół wypełniony wodą w buczynie, 23.04.2006, leg. CG; Ćwiklice [CA54], odłów na światło, 15.07.1994, leg. JG; Grabówka [CA07]: zbiorniki wodne w kopalni piasku, 03.05.2008, 4 exx., leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 20.09.2009, leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 22.05.2010, 9 exx., leg. CG; Katowice [CA56], niewielki zbiornik w kwaśnej dąbrowie, 19.05.2010, leg. CG; Katowice-Panewniki [CA46], odłów na światło, 04.07.2012, leg. TB; Ruda Śląska [CA46]: starorzecza Kłodnicy w obrębie łąk terasy zalewowej, 18.09.2005, leg. CG; 16.06.2008, leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw: 15.05.2002, 2 exx., leg. CG; 02.05.2008, 7 exx., leg. CG; 03.05.2008, leg. CG; 31.05.2008, 2 exx., leg. CG; 11.07.2008, 2 exx., leg. CG; 10.06.2010, 5 exx., leg. CG; 22.06.2010, 4 exx., leg. CG; 10.08.2010, leg. CG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA47], odłów na światło, 24.08.2011, leg. JG; Zabrze [CA46], 11.08.2010, 3 exx., leg. CG; Ziajki, starorzecza Wisły [CA84], 20.07.2014, leg. CG.

Dane literaturowe: (GREŃ 2003b).

Helochares (Helochares) lividus (FORSTER, 1771)

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

*Śląsk Górny: Grabówka [CA07], 13.09.2010, leg. CG.

Gatunek śródziemnomorski, na północ docierający do południowej Wielkiej Brytanii i środkowej Europy. W Polsce należy do dużych rzadkości faunistycznych.

Helochares (Helochares) obscurus (O. F. MÜLLER, 1776)

Śląsk Dolny: Gipsowa Góra - rezerwat [BA85], 31.05.1998, leg. JG;

Żagań [WT21], starorzeczka Bobru, 19.04.1995, 4 exx., leg. CG; 03.05.1995, leg. CG; 08.07.1995, 2 exx., leg. CG; odłów na światło, 19.08.1995, 6 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, PRZEWOŻNY & MAZUR 2007, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Bobrek Dolny, starorzeczka Wisły [CA74], 24.05.2014, leg. CG;

Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, leg. CG; Brynek [CA39], 11.04.1983, leg. CG; Bytom, rezerwat Segiet [CA48], dół wypełniony wodą w buczynie, 23.04.2006, leg. CG; 21.09.2010, leg. CG; Chorzów [CA57], wysiany ze ścióły pod starym jaworem, 08.01.2007, leg. CG; Chorzów, Leśnictwo Panewnik [CA57], Carici-Agrostietum caninae, 24.07.2001, 4 exx., leg. CG; Chorzów, oddz. 21, Leśnictwo Panewnik [CA57], kałuża na świeżo rozplantowanej ziemi, 24.07.2001, leg. CG; Ćwiklice [CA54], odłów na światło, 15.07.1994, leg. JG; Grabówka [CA07], odłów na światło, 21.07.1998, leg. JG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 24.07.1998, leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 22.09.2007, 3 exx., leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 03.05.2008, 5 exx., leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 20.09.2009, 4 exx., leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 22.05.2010, leg. CG; 14.07.2010, leg. HS; 13.09.2010, leg. CG; Katowice [CA56], niewielki zbiornik w kwaśnej dąbrowie, 19.05.2010, 2 exx., leg. CG; Katowice, Płone Bagno [CA56], *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, 03.04.2005, 7 exx., leg. CG; Katowice-Murcki [CA66], 26.09.2010, leg. TG; Klucze [CA97], odłów na światło, 03.08.2013, leg. TB; Lasy Kobiórskie [CA45], 11.07.1995, 4 exx., leg. JG; Lasy Pszczyńskie, Świerczyniec, Dąbrowice [CA54], odłów na światło, 01.07.1995, leg. GC; Lubieszów [CA07]: zbiorniki wodne w kopalni piasku, 12.08.2010, 2 exx., leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 19.08.2012, 4 exx., leg. CG; Mikołów-Borowa Wieś [CA46]: 27.06.2005, leg. JG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 27.09.2009, leg. CG; Nędza [CA16], 19.09.2010, 10 exx., leg. TG; Paniowy [CA46], odłów na światło, 14.08.1995, 2 exx., leg. JG; Rezerwat Jeleniak-Mikuliny [CB41], 19.07.1998, 5 exx., leg. JG; Ruda Śląska [CA46], Leśnictwo Panewnik, oddz. 39, płytki zarośnięty staw: 15.05.2002, leg. CG; 08.07.2002, 2 exx., leg. CG; 09.09.2002, 9 exx., leg. CG; 25.03.2005, 7 exx., leg. CG; 30.03.2005, 3 exx., leg. CG; 28.06.2006, 7 exx., leg. CG; 15.04.2007, leg. CG; 02.05.2008, 4 exx., leg. CG; 31.05.2008, 2 exx., leg. CG; starorzeczka Kłodnicy w obrębie łąk terasy zalewowej, 25.03.2005, 3 exx., leg. CG; Ruda Śląska-Wirek „Minera” [CA47], 26.08.2011, 2 exx., leg. JG; Ruda Śląska-Wirek [CA47], 05.1979, leg. JG; Zabrze [CA37]: 11.08.2010, leg. CG; 11.10.2010, 2 exx., leg. TG; Zabrzeg, rezerwat Rotuz [CA42], 26.06.2011, 3 exx., leg. CG; Żędowice, bagno „Koło” [CB20], 05.05.2013, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003b, 2011, PRZEWOŻNY & MAZUR 2007).

Hydrobius fuscipes* (LINNAEUS, 1758)Hydrobius rottenbergi* GERHARDT, 1872*Hydrobius subrotundus* STEPHENS, 1829

Śląsk Dolny: Golanka Dolna [WS97], odłów na światło, 04.09.2011, leg. AB; Żagań [WT21]: odłów na światło, 12.04.1995, leg. CG; odłów na światło, 07.07.1995, leg. CG; odłów na światło, 04.08.1995, 3 exx., leg. CG; odłów na światło, 15.08.1995, 3 exx., leg. CG.
Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991, PRZEWOŻNY & MAZUR 2007, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Bobrek Dolny, starorzeczka Wisły [CA74], 24.05.2014, leg. CG;

Brynek [CA39]: odłów na światło, 06.06.1998, leg. JG; odłów na światło, 09.06.1998, leg. CG; odłów na światło, 30.07.2008, 3 exx., leg. HS; 25.07.2008, leg. HS; 30.07.2009, leg. HS; 02.08.2009, 2 exx., leg. HS; 17.08.2009, leg. HS; Bytom, rezerwat Segiet [CA48], dół wypełniony wodą w buczynie, 23.04.2006, leg. CG; Chorzów, Uroczysko Buczyna [CA56], zapadisko przy torach, 24.03.2010, leg. CG; Chorzów [CA57]: strumyk i jego rozlewiska w obrębie łągu *Fraxino-Alnetum*: 25.04.2001, 2 exx., leg. CG; 31.05.2001, 3 exx., leg. CG; 24.07.2001, 2 exx., leg. CG; oddz. 21, Leśnictwo Panewnik, kałuża na świeżo rozplantowanej ziemi, 21.08.2001, leg. CG; Czechowice [CA37]: 01.08.2010, leg. TG; 05.09.2010, leg. TG; Ćwiklice [CA54], odłów na światło, 15.07.1994, 3 exx., leg. JG; Grabówka [CA07]: odłów na światło, 21.07.1998, leg. JG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 22.05.2010, leg. CG; 14.07.2010, 6 exx., leg. HS; Katowice-Panewniki [CA46], odłów na światło, 04.07.2012, leg. TB; Katowice [CA56]: oddz. 32, Leśnictwo Muchowiec, rów w obrębie *Fraxino-Alnetum*, 09.04.2002, leg. CG; Płone Bagno, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, 03.04.2005, 2 exx., leg. CG; kałuża śródleśna, 14.04.2009, leg. CG; ols typowy *Ribo nigri-Alnetum*, 10.05.2010, 4 exx., leg. CG; Katowice [CA66], zagłębienie wypełnione wodą w grądzie, 03.04.2005, leg. CG; Kobiór [CA54], pułapka feromonowa, 05.1994, leg. GC; Lasy Kobiórskie [CA45], odłów na światło, 11.07.1995, 2 exx., leg. JG; Lasy Pszczyńskie, Świerczyniec, Dąbrowice [CA54], odłów na światło, 01.07.1995, leg. GC; Mikołów [CA46], odłów na światło, 01.07.1995, leg. JG; Mikołów-Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 27.09.2009, 3 exx., leg. CG; Mikołów-Bujaków [CA46]: 17.04.2010, 7 exx., leg. CG; rów melioracyjny w łągu *Fraxino-Alnetum*, 22.04.2010, 2 exx., leg. CG; zalane łąki, 20.05.2010, 4 exx., leg. CG; Mikołów-Jamna [CA46], odłów na światło, 01.07.2008, leg. TB; Mikołów-Mokre, Fiołkowa Góra [CA46]: niewielki zbiornik leśny, 24.04.2009, 6 exx., leg. CG; kałuża, 13.04.2010, 2 exx., leg. CG; Ruda Śląska [CA46]: oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw: 27.03.2002, leg. CG; 03.05.2008, leg. CG; 25.03.2010, leg. CG; 01.07.2010, leg. CG; odłów na światło, 10.06.1998, leg. CG; starorzecze Kłodnicy na łąkach w obrębie terasy zalewowej, 29.10.2004, leg. CG; starorzecze Kłodnicy na łąkach w obrębie terasy zalewowej, 18.09.2005, leg. CG; rozlewisko w olsie, 10.05.2008, leg. CG; 18.06.2008, 3 exx., leg. CG; Ruda Śląska [CA47], odłów na światło, 22.04.2014, leg. CG; Ruda Śląska, Las Alina [CA47], 20.08.1996, leg. JG; Ruda Śląska-Halemba [CA46], 20.06.1987, leg. JG; Ruda Śląska-Kochłowice [CA46], 15.04.1995, leg. TB; Ruda Śląska-Wirek [CA47]: 14.08.1995, leg. JG; odłów na światło, 14.08.1998, leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Minera” [CA47], 26.08.2011, 2 exx., leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA47], odłów na światło, 24.08.2011, leg. JG; Ruda Śląska [CA56], odłów na światło, 30.06.2012, leg. CG; Ruda Śląska-Kochłowice [CA56], odłów na światło, 11.07.1995, 4 exx., leg. JG; Rybnik, „Głębokie Doły” [CA25], rozlewiska w dolinie strumyka, 13.07.2013, 3 exx., leg. CG;

Świerczyniec [CA64], odłów na światło, 01.08.2008, leg. GC; Zabrze [CA46], 11.08.2010, 2 exx., leg. CG; Zgoń [CA44], odłów na światło, 17.08.1993, leg. GC; Ziajki, starorzeczka Wisły [CA84], 20.07.2014, leg. CG; Żędowice, bagno „Koło” [CB20], 05.05.2013, 10 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003a, 2003b, 2009, 2011, PRZEWOŹNY & MAZUR 2007).

***Limnoxenus niger* (ZSCHACH, 1788)**

Limnoxenus picipes (FABRICIUS, 1787)

Śląsk Dolny: Żagań [WT21], odłów na światło, 04.08.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

***Hydrochara caraboides* (LINNAEUS, 1758)**

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Bobrek Dolny, starorzeczka Wisły [CA74], 25.05.2014, 2 exx., leg. CG; Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, leg. CG; Boruszowice [CA49], 15.09.2012, leg. HS; Brynek [CA39]: 28.05.2004, 2 exx., leg. HS; 20.07.2006, leg. HS; 12.07.2010, leg. HS; Chorzów [CA56], niewielki stały zbiornik na rozplantowanej glinie wśród topól, 12.05.2010, leg. CG; Grabówka [CA07], 14.07.2010, leg. JG; 14.07.2010, leg. HS; Katowice [CA56], niewielki zbiornik w kwaśnej dąbrowie: 12.02.2010, 2 exx., leg. CG; 11.05.2010, 3 exx., leg. CG; Mikołów-Borowa Wieś [CA46], odłów na światło, 27.07.2006, leg. JG; Mikołów-Mokre [CA46], odłów na światło, 21.07.2003, leg. JG; Nadleśnictwo Kluczbork, Leśnictwo Lasowice Wielkie, oddz. 126 [CB04], 15.04.2000, leg. RK; Ruda Śląska [CA46]: oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw: 03.05.2008, 15 exx., leg. CG; 09.04.2009, 2 exx., leg. CG; 30.06.2009, 2 exx., leg. CG; 22.04.2010, 4 exx., leg. CG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA47], odłów na światło, 25.08.2011, 2 exx., leg. JG; Ruda Śląska-Halemba [CA46], odłów na światło, 20.06.1987, leg. AM; Ziajki, starorzeczka Wisły [CA84], 25.05.2014, leg. CG; Żędowice, bagno „Koło” [CB20], 05.05.2013, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003b; 2011).

***Hydrochara flavipes* (STEVEN, 1808)**

Śląsk Dolny: (GREŃ 2008).

Śląsk Górny: Katowice [CA56], niewielki zbiornik w kwaśnej dąbrowie, 12.05.2010, leg. CG.

Dane literaturowe: (GREŃ 2008).

***Hydrophilus (Hydrophilus) aterrimus* ESCHSCHOLTZ, 1822**

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Ruda Śląska [CA46], oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw: 05.06.2008, 4 exx., obserwacja CG; 22.06.2010, obserwacja CG; 30.06.2009, obserwacja CG; Świerczyniec [CA64], odłów na światło, 01.08.2008, obserwacja GC; Tychy [CA55], 30.07.1986, obserwacja CG; Ziajki, starorzeczka Wisły [CA84], 25.05.2014, obserwacja CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

***Hydrophilus (Hydrophilus) piceus* (LINNAEUS, 1758)**

Śląsk Górny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Laccobiini

Laccobius (Dimorpholaccobius) bipunctatus (FABRICIUS, 1775)

Śląsk Dolny: Obrowiec [BA89], zalane łąki nad Odrą, 12.09.2010, leg. CG.

Dane literaturowe: (GENTILI & CHIESA 1975, BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, 13 exx., leg. CG; Brynek [CA39], 04.06.2008, leg. HS; Chorzów, oddz. 21, Leśnictwo Panewnik [CA57], kałuża na świeżo rozplantowanej ziemi, 24.07.2001, 3 exx., leg. CG; Grabówka [CA07]: zbiorniki wodne w kopalni piasku, 22.09.2007, 2 exx., leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 14.07.2010, leg. HS; Lubieszów [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 12.08.2010, 6 exx., leg. CG; Miedary [CA49], 22.05.2011, 2 exx., leg. CG; Mikołów [CA46], kałuża o gliniastym dnie z kępami traw na dnie kamieniołomu, 09.10.2005, 19 exx., leg. CG; zalane łąki, 14.06.2009, 2 exx., leg. CG; Mikołów-Bujaków [CA46], rów melioracyjny w łągu *Fraxino-Alnetum*, 22.04.2010, 3 exx., leg. CG; Ruda Śląska, starorzecza [CA46]: oddz. 38, Leśnictwo Panewnik, staw zapadliskowy, 09.10.2004, leg. CG; starorzecza Kłodnicy w obrębie łąk terasy zalewowej, 29.10.2004, leg. CG; prawobrzeżny dopływ Kłodnicy k. Przystani, 29.10.2004, 12 exx., leg. CG; rowy i rozlewiska w olsie, 02.11.2004, 3 exx., leg. CG; starorzecza Kłodnicy w obrębie łąk terasy zalewowej, 25.03.2005, 2 exx., leg. CG; starorzecza Kłodnicy w obrębie łąk terasy zalewowej, 18.09.2005, 2 exx., leg. CG; Kłodnicy w obrębie łąk terasy zalewowej, 05.10.2005, leg. CG; rowy i rozlewiska w olsie, 10.05.2008, leg. CG; Wisła Mała, Jezioro Goczałkowickie [CA43], 31.07.2005, leg. CG.

Dane literaturowe: (GENTILI & CHIESA 1975, GREŃ 2011).

Laccobius (Dimorpholaccobius) obscuratus ROTTENBERG, 1874

Śląsk Dolny: (GENTILI & CHIESA 1975).

Laccobius (Dimorpholaccobius) sinuatus MOTSCHULSKY, 1849

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Śląsk Górny: Bukowno [CA96], 28.05.1995, leg. JG; Chorzów, oddz. 21, Leśnictwo Panewnik [CA57], kałuża na świeżo rozplantowanej ziemi, 24.07.2001, leg. CG; Lubieszów [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 12.08.2010, 2 exx., leg. CG; Mikołów [CA46], zalane łąki, 17.04.2010, leg. CG; Mikołów-Bujaków [CA46], rów melioracyjny w łągu *Fraxino-Alnetum*, 22.04.2010, 4 exx., leg. CG; Paniowy [CA46], 14.08.1995, leg. JG.

Dane literaturowe: (GREŃ 2011).

Laccobius (Dimorpholaccobius) striatulus (FABRICIUS, 1801)

Śląsk Dolny: Krapkowice [BA89], 12.09.2010, leg. CG.

Dane literaturowe: (GENTILI & CHIESA 1975, BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Bobrek Dolny, starorzecza Wisły [CA74], 24.05.2014, 2 exx., leg. CG; Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, leg. CG; Grabówka [CA07]: 14.08.2008, leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 22.09.2007, 2 exx., leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 22.05.2010, 2 exx., leg. CG; 13.09.2010, leg. CG; Lubieszów [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 12.08.2010, 19 exx., leg. CG; Mikołów [CA46], zalane łąki, 14.06.2009, leg. CG.

Dane literaturowe: (GENTILI, CHIESA 1975; BURAKOWSKI *et al.* 1976; GREŃ 2011).

***Laccobius (Laccobius) albipes* KUWERT, 1890**

Śląsk Dolny: (GENTILI & CHIESA 1975, BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Śląsk Górny: Bobrek Dolny [CA74], 24.05.2014, leg. CG; Grabówka [CA07]: odłów na światło, 21.07.1998, leg. JG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 14.07.2010, 3 exx., leg. HS.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

***Laccobius (Laccobius) colon* (STEPHENS, 1829)**

Laccobius (Laccobius) biguttatus GERHARDT, 1877

Śląsk Dolny: Opole [BB81], 15.08.2012, leg. CG.

Dane literaturowe: (GENTILI & CHIESA 1975, BURAKOWSKI *et al.* 1976).

***Laccobius (Laccobius) minutus* (LINNAEUS, 1758)**

Śląsk Dolny: Krapkowice [BA89], 12.09.2010, leg. CG; Pietna [YR19], zarastający staw, 12.09.2010, leg. CG; Turawa [BB92], 17.06.2012, leg. TG; Żagań [WT20], odłów na światło, 19.08.1995, 7 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (GENTILI & CHIESA 1975, BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991, MAJEWSKI 1994, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Bobrek Dolny, starorzeczka Wisły [CA74], 24.05.2014, leg. CG;

Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, 17 exx., leg. CG; Brynek [CA39]: 11.04.1983, leg. CG; 01.07.2010, leg. HS; odłów na światło, 27.07.2014, leg. HS; Bytom, Żabie Doły [CA57], 20.09.2010, 3 exx., leg. CG; Grabówka [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku: 24.07.1998, 3 exx., leg. CG; 03.05.2006, leg. CG; 22.09.2007, 2 exx., leg. CG; 22.05.2010, 10 exx., leg. CG; Kobiór [CA54], odłów na światło, 17.07.1993, leg. JG; Lubieszów [CA07]: zbiorniki wodne w kopalni piasku, 12.08.2010, 30 exx., leg. CG; 19.08.2012, 6 exx., leg. CG; Mętków, starorzeczka Wisły [CA84], 24.05.2014, leg. CG; Mikołów [CA46], w kałuży o gliniastym podłożu z kępami traw na dnie kamieniołomu, 09.10.2005, 10 exx., leg. CG; zalane łąki, 17.04.2010, leg. CG; Mikołów-Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 27.09.2009, 2 exx., leg. CG; Nędza [CA16], 19.09.2010, 10 exx., leg. TG; Paniowy [CA46], 14.08.1995, 6 exx., leg. JG; Przysowice [CA36], ciek wodny, 11.08.2010, leg. CG; Ruda Śląska [CA46]: prawobrzeżny dopływ Kłodnicy k. Przystani, 29.10.2004, leg. CG; starorzeczka Kłodnicy w obrębie łąk terasy zalewowej, 05.10.2005, 2 exx., leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw, 02.05.2008, leg. CG; odłów na światło, 27.07.2008, leg. CG; Wisła Mała, Jezioro Goczałkowskie [CA43], 31.07.2005, leg. CG; Zabrze [CA46], 11.08.2010, 2 exx., leg. CG; Zabrze [CA37], 03.10.2010, leg. TG.

Dane literaturowe: (GENTILI & CHIESA 1975, BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003b, 2011).

***Laccobius (Microlaccobius) alternus* MOTSCHULSKY, 1855**

Śląsk Górny: (GENTILI & CHIESA 1975, PRZEWOŻNY & BUCZYŃSKI 2008).

***Laccobius (Microlaccobius) gracilis gracilis* MOTSCHULSKY, 1855**

*Śląsk Dolny: Obrowiec [BA89], zalane łąki nad Odrą, 12.09.2010, 2 exx., leg. CG.

Śląsk Górny: Grabówka [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 14.07.2010, leg. HS; Lubieszów [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 19.08.2012, 3 exx., leg. CG; Mętków, starorzeczka Wisły [CA84], 24.05.2014, leg. CG; Zabrze [CA46], 11.08.2010, leg. CG.

Dane literaturowe: (PRZEWOŻNY *et al.* 2011).

Sphaeridiinae

Coelostoma (Coelostoma) orbiculare (FABRICIUS, 1775)

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Bobrek Dolny, starorzecza Wisły [CA74], 24.05.2014, leg. CG;

Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, 14 exx., leg. CG; Brynek [CA39], 07.07.2009, leg. HS; Chorzów [CA57], 16.05.1997, leg. TK; Grabówka [CA57]: zbiorniki wodne w kopalni piasku, 24.07.1998, leg. CG; zbiorniki wodne w kopalni piasku, 03.05.2008, 3 exx., leg. CG; Paniowy [CA46], 05.05.1998, leg. JG; Potępa, starorzecze Małej Panwi [CB30], 05.05.2013, leg. CG; Ruda Śląska [CA46]: w locie, 29.07.2002, leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw: 22.04.2010, leg. CG; 30.03.2005, leg. CG; 30.07.2005, leg. CG; 03.05.2008, 2 exx., leg. CG; 11.07.2008, leg. CG; 10.08.2010, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003b, 2011).

Cercyon (Cercyon) bifenstratus KÜSTER, 1851

Śląsk Dolny: Golanka Dolna [WS97], odłów na światło, 06.08.2011, leg. AB; Żagań [WT21], odłów na światło, 07.07.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Śląsk Górny: Brynek [CA39]: 25.06.2008, 6 exx., leg. HS; odłów na światło, 30.07.2008, leg. HS; 12.08.2008, 3 exx., leg. HS; 30.07.2009, leg. HS; 01.07.2010, leg. HS; Ćwiklice [CA54], odłów na światło, 15.07.1994, leg. JG; Grabówka [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 14.07.2010, 2 exx., leg. HS; Świerczyniec, Dąbrowice, Lasy Pszczyńskie [CA54], odłów na światło, 01.07.1995, 3 exx., leg. GC; Mikołów-Mokre [CA46], 23.07.2000, leg. JG; Ruda Śląska [CA46], 22.08.1996, leg. CG; Zabrze [CA47], 16.05.1997, leg. TK; Zgoń [CA44], odłów na światło, 05.08.1993, leg. GC.

Dane literaturowe: (PRZEWOŻNY & MAZUR 2007, PRZEWOŻNY & BUCZYŃSKI 2008).

Cercyon (Cercyon) castaneipennis VORST, 2009

Śląsk Górny: (GREŃ 2011).

Cercyon (Cercyon) convexiusculus STEPHENS, 1829

Cercyon (Cercyon) alni VOGT, 1968

Śląsk Dolny: Obrowiec [BA89], zalane łąki nad Odrą, 12.09.2010, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991).

Śląsk Górny: Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, leg. CG; Brynek [CA39], 28.09.1999, leg. HS; Katowice-Murcki [CA56], 28.10.2000, 2 exx., leg. HS; Katowice-Ochojec [CA56], źródła Kłodnicy w łągu *Fraxino-Alnetum*, 03.07.2002, leg. CG; Rezerwat „Łęczok” [CA35]: 04.06.2011, 4 exx., leg. TG; 08.06.2011, leg. TG; 23.06.2011, leg. TG; Potępa, starorzecze Małej Panwi [CB30], 05.05.2013, 3 exx., leg. CG; Ruda Śląska [CA46]: 20.04.1996, leg. CG; 13.09.1997, leg. TG; odłów na światło, 19.05.1998, leg. CG; starorzecza Kłodnicy na łąkach w obrębie terasy zalewowej, 18.09.2005, leg. CG; oddz. 39, Leśnictwo Panewnik, płytki zarośnięty staw, 02.05.2008, leg. CG; odłów na światło, 21.07.2008, 2 exx., leg. CG; odłów na światło, 30.06.2012, 2 exx., leg. CG; odłów na światło, 09.07.2012, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003a, 2003b, 2009).

***Cercyon (Cercyon) granarius* ERICHSON, 1837**

Śląsk Dolny: (Burakowski et al. 1976; Greń 2011).

Śląsk Górny: Ruda Śląska [CA56], 01.06.1990, leg. JG.

Dane literaturowe: (GREŃ 2011).

***Cercyon (Cercyon) haemorrhoidalis* (FABRICIUS, 1775)**

Śląsk Dolny: Żagań [WT21], odchody konia, 23.05.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI et al. 1976; GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Ruda Śląska [CA47], 30.05.1990, leg. JG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI et al. 1976, GREŃ 2011).

***Cercyon (Cercyon) impressus* (STURM, 1807)**

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI et al. 1976, BOROWIEC & KANIA 1991, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Mikołów-Jamna [CA56], 07.05.1995, leg. JG; Ruda Śląska [CA47], odchody bydła, 20.06.1990, leg. AM; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA47], 08.05.1990, leg. JG; Sławków [CA98], 13.05.2011, leg. TG; Śmiłowice [CA46], 11.09.1995, leg. JG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI et al. 1976).

***Cercyon (Cercyon) lateralis* (MARSHAM, 1802)**

Śląsk Dolny: Żagań [WT21]: odłów na światło, 07.07.1995, leg. CG; odłów na światło, 19.08.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BOROWIEC & KANIA 1991, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Brynek [CA39]: 11.05.1983, leg. CG; 17.05.1992, 4 exx., leg. JG; 25.06.2008, leg. CG; 06.08.2012, leg. HS; 02.08.2013, leg. HS; 15.08.2013, leg. HS; Bytom [CA47], 08.05.1983, leg. WŻ; Bytom, otulina rezerwatu Segiet [CA48], 08.05.2010, leg. HS; Paniowy [CA46], 14.08.1996, 4 exx., leg. JG; Ruda Śląska [CA46]: 08.06.1996, leg. CG; 05.08.1997, 2 exx., leg. CG; odłów na światło, 02.07.2008, leg. CG; 22.07.2010, leg. CG; kompost, 29.07.2010, leg. CG; odłów na światło, 30.06.2012, leg. CG; Ruda Śląska [CA47]: 11.06.1990, leg. JG; 05.05.1995, leg. JG; 09.08.1997, 2 exx., leg. JG; 22.07.2010, leg. CG; odłów na światło, 31.07.2013, leg. CG; odłów na światło, 19.08.2013, 2 exx., leg. CG; odłów na światło, 20.07.2014, leg. CG; odłów na światło, 02.08.2014, 2 exx., leg. CG; Ruda Śląska-Bielszowice [CA47], 03.06.2000, leg. JG; Ruda Śląska-Wirek [CA47]: 05.05.1990, leg. JG; 09.1997, leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Minera” [CA47], 26.08.2011, leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA47]: 08.05.1990, 5 exx., leg. JG; odłów na światło, 24.08.2011, leg. JG; Ruda Śląska [CA56]: 08.05.1990, 4 exx., leg. JG; 30.05.1990, leg. JG; 11.06.1990, leg. JG; 27.05.1998, leg. JG; Ruda Śląska, Lasy Bielszowickie [CA56], 21.05.1990, leg. JG; Sławków [CA98], 13.05.2011, 3 exx., leg. TG.

Dane literaturowe: (GREŃ 2011).

***Cercyon (Cercyon) marinus* THOMSON, 1853**

Śląsk Dolny: Golanka Dolna [WS97]: odłów na światło, 06.08.2011, 11 exx., leg. AB; odłów na światło, 04.09.2011, leg. AB; Żagań [WT21]: 03.05.1995, leg. CG; 20.05.1995, 3 exx., leg. CG; 07.07.1995, 3 exx., leg. CG; 15.07.1995, 2 exx., leg. CG; 19.08.1995, 11 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI et al. 1976, PRZEWOŹNY & MAZUR 2007).

Śląsk Górny: Bijasowice [CA64], odłów na światło, 07.08.2008, 3 exx., leg. GC; Bobrek Dolny, starorzeczka Wisły [CA74], 20.07.2014, leg. CG; Brynek [CA39]: 11.07.1992, leg. JG; 09.06.1998, 4 exx., leg. CG; 04.06.2008, leg. HS; 25.06.2008, 3 exx., leg. CG; 17.08.2009, leg. HS; 01.07.2010, 3 exx., leg. HS; Ćwiklice [CA54]: odłów na światło, 14.08.1993, 3 exx., leg. JG; odłów na światło, 15.07.1994, leg. JG; Grabówka [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 14.07.2010, leg. HS; Katowice-Panewniki [CA46], odłów na światło, 02.08.2012, leg. TB; Kobiór [CA54], odłów na światło, 17.07.1993, 2 exx., leg. JG; Rezerwat Łęczczok [CA35]: 04.06.2011, 3 exx., leg. TG; 08.06.2011, 2 exx., leg. TG; Mikołów [CA46]: 20.05.1998, leg. CG; zalane łąki, 17.04.2010, leg. CG; Ruda Śląska [CA46]: odłów na światło, 01.05.1996, leg. CG; odłów na światło, 30.07.1996, leg. CG; 13.09.1997, 2 exx., leg. TG; 24.04.1998, leg. CG; odłów na światło, 08.06.1998, 3 exx., leg. CG; odłów na światło, 28.06.2001, leg. CG; Ruda Śląska [CA47]: odłów na światło, 31.07.2013, leg. CG; odłów na światło, 19.08.2013, 2 exx., leg. CG; Ruda Śląska [CA56]: odłów na światło, 01.06.1995, leg. JG; 11.07.1995, leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA56], 08.05.1990, leg. JG; Zgoń [CA44], 08.1993, 2 exx., leg. GC.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, PRZEWOŹNY & MAZUR 2007, PRZEWOŹNY & BUCZYŃSKI 2008, GREŃ 2011).

***Cercyon (Cercyon) melanocephalus* (LINNAEUS, 1758)**

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976; BOROWIEC, KANIA 1991).

Śląsk Górny: Ruda Śląska [CA47], 08.05.1990, 5 exx., leg. JG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

***Cercyon (Cercyon) nigriceps* (MARSHAM, 1802)**

Cercyon (Cercyon) atricapillus (MARSHAM, 1802)

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Brynek [CA39], 17.08.2009, leg. HS; Ruda Śląska [CA46], odłów na światło, 10.06.1998, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

***Cercyon (Cercyon) obsoletus* (GYLLENHAL, 1808)**

Cercyon (Cercyon) lugubris (OLIVIER, 1790)

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Śląsk Górny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

***Cercyon (Cercyon) pygmaeus* (ILLIGER, 1801)**

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991).

Śląsk Górny: Brynek [CA39]: 25.07.2001, leg. HS; 04.08.2013, leg. HS; Kalety [CB40], 30.06.2012, leg. HS; Mikołów [CA56], 04.09.1998, leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA56], 08.05.1990, 3 exx., leg. JG; Ruda Śląska [CA56], odłów na światło, 01.06.1995, leg. JG; Śmiłowice [CA46], 11.09.1995, leg. JG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

***Cercyon (Cercyon) quisquilius* (LINNAEUS, 1761)**

Śląsk Dolny: Golanka Dolna [WS97], odłów na światło, 04.09.2011, leg. AB; Żagań [WT21]: odłów na światło, 23.04.1995, leg. CG; 03.05.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Bijasowice [CA64], odłów na światło, 07.08.2008, leg. GC; Brynek [CA39]: 04.06.2008, leg. HS; 30.07.2008, leg. HS; 12.08.2008, 2 exx., leg. HS; 14.07.2009, leg. HS; Czechowice [CA38], 25.03.2012, 7 exx., leg. TG; Grabówka [CA07]: odłów na światło, 21.07.1998, leg. JG; 14.07.2010, leg. HS; Kobiór [CA54], odłów na światło, 07.1994, 2 exx., leg. GC; Lasy Kobiórskie [CA45]: odłów na światło, 27.05.1995, leg. JG; odłów na światło, 01.07.1995, leg. JG; Ruda Śląska [CA46]: 27.04.1996, leg. CG; odłów na światło, 13.07.2012, 2 exx., leg. CG; Ruda Śląska [CA47]: 02.08.1991, leg. JG; 26.05.1992, 2 exx., leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA47], 08.05.1990, leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Minera” [CA47], 26.08.2011, 2 exx., leg. JG; Zgoń [CA44], odłów na światło, 06.10.1993, leg. GC.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Cercyon (Cercyon) sternalis SHARP, 1918

Śląsk Dolny: Golanka Dolna [WS97], odłów na światło, 06.08.2011, leg. AB; Żagań [WT21], odłów na światło, 26.05.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

***Śląsk Górny:** Brynek [CA39]: 05.06.2007, leg. HS; 20.07.2010, leg. HS; 23.05.2012, leg. HS; 10.05.2013, leg. HS; 16.06.2013, leg. HS; 04.08.2013, leg. HS; Ruda Śląska [CA47], odłów na światło, 19.08.2013, leg. CG; Zabrze [CA37], 11.10.2010, 2 exx., leg. TG.

Cercyon (Cercyon) terminatus (MARSHAM, 1802)

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Śląsk Górny: Brynek [CA39]: 28.08.2000, leg. HS; 14.07.2009, leg. HS;

Mikołów [CA56], 04.09.1998, leg. JG; Ruda Śląska [CA46], 18.05.1997, leg. CG; Ruda Śląska-Wirek „Minerwa” [CA47], 26.08.2011, leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA47], odłów na światło, 25.08.2011, 2 exx., leg. JG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Cercyon (Cercyon) tristis (ILLIGER, 1801)

Śląsk Dolny: Golanka Dolna [WS97], odłów na światło, 06.08.2011, leg. AB; Żagań [WT21]: odłów na światło, 23.04.1995, leg. CG; odłów na światło, 07.07.1995, 3 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, leg. CG; Brynek [CA39], odłów na światło, 30.07.2008, leg. HS; Lasy Kobiórskie [CA45], odłów na światło, 11.07.1995, leg. JG; Ruda Śląska, [CA46], odłów na światło, 21.07.2008, leg. CG; Ruda Śląska [CA56], odłów na światło, 01.06.1995, leg. JG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Cercyon (Cercyon) unipunctatus (LINNAEUS, 1758)

Śląsk Dolny: Żagań [WT21], odłów na światło, 03.05.1995, 3 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Brynek [CA39]: 13.04.1993, leg. JG; 25.06.2006, leg. HS; 12.08.2006, 2 exx., leg. HS; 04.05.2007, leg. HS; 04.06.2008, leg. HS; Czechowice [CA38], 25.03.2012, leg. TG; Grabówka [CA07], 14.07.2010, 5 exx., leg. HS; Ruda Śląska [CA56]: 11.06.1990, leg. JG; 10.05.1993, leg. JG; 25.04.1994, leg. JG; 22.04.1995, leg. JG; 01.06.1995, leg. JG; Ruda Śląska [CA46], 13.08.1996, leg. CG; Zgoń [CA44]: odłów na światło, 07.06.1993, leg. TB; odłów na światło, 06.10.1993, leg. GC.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

***Cercyon (Dicyrtocercyon) ustulatus* (PREYSSLER, 1790)**

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Borowa Wieś [CA46], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 21.05.2010, leg. CG; Brynek [CA39], 28.09.1999, leg. HS; Mikołów [CA46], zalane łąki, 14.06.2009, leg. CG; Ruda Śląska, oddz. 38, Leśnictwo Panewnik [CA46], staw zapadliskowy, 09.10.2004, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2003b, 2011).

***Cercyon (Paracercyon) analis* (PAYKULL, 1798)**

Śląsk Dolny: Góra Św. Anny [BA99], 15.10.1997, leg. JG; Obrowiec [BA89], zalane łąki nad Odrą, 12.09.2010, 10 exx., leg. CG; Żagań [WT21]: wysiane ze spleśniałej słomy, 02.05.1995, 2 exx., leg. CG; 03.05.1995, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991).

Śląsk Górny: Brynek [CA39]: 12.06.1994, leg. JG; 29.04.1995, leg. JG; 28.09.1999, 2 exx., leg. HS; wysiewki, 15.05.2011, 11 exx., leg. HS; 15.10.2011, leg. HS; Czechowice [CA38], 31.12.2012, leg. TG; Grabówka [CA07], zbiorniki wodne w kopalni piasku, 14.07.2010, leg. HS; Mikołów [CA56], 04.09.1998, leg. JG; Mikołów-Mokre, Fiołkowa Góra [CA46], wysiane z gnijącego siana, 23.04.2010, 2 exx., leg. CG; Ruda Śląska [CA46]: odłów na światło, 19.05.1998, leg. CG; odłów na światło, 27.07.2008, leg. CG; wysiane z kompostu, 29.07.2010, 4 exx., leg. CG; odłów na światło, 30.06.2012, leg. CG; Ruda Śląska [CA47], 06.1999, leg. JG; Ruda Śląska [CA56]: 13.04.1994, leg. JG; 20.04.1996, 3 exx., leg. JG; Ruda Śląska-Wirek [CA47]: 01.07.1997, leg. JG; 09.1997, leg. JG; Tychy [CA55], niewielki zbiornik leśny, 27.06.2008, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

***Cercyon (Paracercyon) laminatus* SHARP, 1873**

***Śląsk Dolny:** Żagań [WT21]: odłów na światło, 07.07.1995, 3 exx., leg. CG; odłów na światło, 15.07.1995, leg. CG; odłów na światło, 04.08.2005, 2 exx., leg. CG; odłów na światło, 19.08.1995, 13 exx., leg. CG.

Śląsk Górny: Bijasowice [CA64], odłów na światło, 07.08.2008, leg. GC; Brynek [CA39]: 12.05.2001, leg. HS; odłów na światło, 30.07.2008, leg. HS; odłów na światło, 12.08.1998, 2 exx., leg. CG; 12.08.2008, 14 exx., leg. HS; 26.08.2008, 2 exx., leg. HS; 30.07.2009, 9 exx., leg. HS; 02.08.2009, 2 exx., leg. HS; 17.08.2009, leg. HS; 19.05.2013, leg. HS; Grabówka [CA07], 14.07.2010, 6 exx., leg. HS; Kobiór [CA54]: odłów na światło, 17.07.1993, leg. JG; odłów na światło, 07.1994, leg. GC; Lasy Kobiórskie [CA45], 11.07.1995, 5 exx., leg. JG; Mikołów-Mokre [CA45], 12.08.1996, leg. CG; Paniowy [CA46], odłów na światło, 14.08.1995, leg. JG; Ruda Śląska [CA46]: odłów na światło, 09.07.1995, leg. JG; 24.04.1998, leg. CG; Ruda Śląska-Halemba [CA46], odłów na światło, 25.08.1995, leg. AM; Ruda Śląska [CA47]: odłów na światło, 19.08.2013, leg. CG; odłów na światło, 21.07.2014, leg. CG; Ruda Śląska-Wirek [CA47]: 19.09.2002, leg. JG; odłów na światło, 14.08.1995, leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Minera” [CA47], 26.08.2011, 6 exx., leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA47], odłów na światło, 25.08.2011, 3 exx., leg. JG; Zgoń [CA44], odłów na światło, 05.08.1993, 2 exx., leg. GC.

Dane literaturowe: (GREŃ 2011).

Megasternum concinnum (MARSHAM, 1802)

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Brynek [CA 39], 15.10.2011, leg. HS; Ruda Śląska [CA46], 25.04.2001, leg. CG; 29.07.2010, leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Megasternum immaculatum (STEPHENS, 1829)

***Śląsk Dolny:** Obrowiec [BA 89], 12.09.2010, leg. CG.

***Śląsk Górny:** Brynek [CA 39], 28.08.2000, leg. HS; Katowice-Murcki [CA 56], 28.10.2000, leg. HS; Mikołów-Bujaków [CA 46], 20.05.2010, leg. CG; Ruda Śląska [CA 46], 26.08.1996, leg. CG; 25.04.2001, 3 exx., leg. CG; 27.07.2008, 2 exx., leg. CG; 29.07.2010, leg. CG; Tworóg [CB 30], 9.09.2000, leg. HS.

Gatunek do niedawna nieodróżniany od *M. concinnum*, traktowany jako jego synonim (HANSEN 2004). W ubiegłorocznym wydaniu *Handbooks for the Identification of British Insects* (FOSTER *et al.* 2014) wyróżniono go jako odrębny gatunek wraz z krótkim kluczem do oznaczania obu gatunków. Po weryfikacji własnych materiałów (również z innych krain Polski poza omawianymi w niniejszej pracy) okazało się, że jest znacznie częstszy i liczniejszy niż *M. concinnum*, aczkolwiek często występują wspólnie na tych samych stanowiskach. Rozróżnienie obu gatunków na podstawie cech przedstawionych w wyżej wymienionym kluczu nie nastrecza większych problemów szczególnie, jeśli uwzględni się budowę aparatu kopolacyjnego samca. W związku z powyższym publikowane do tej pory dane odnośnie występowania *M. concinnum* wymagają weryfikacji, gdyż prawdopodobnie w dużej części dotyczą również, lub wyłącznie *M. immaculatum*. Niniejsze doniesienie jest jednocześnie pierwszym stwierdzeniem tego gatunku w Polsce.

Cryptopleurum crenatum (PANZER, 1794)

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Śląsk Górny: Ruda Śląska [CA47]: 08.05.1990, leg. JG; 16.05.1990, leg. JG.

Dane literaturowe: (GREŃ 2011).

Cryptopleurum minutum (FABRICIUS, 1775)

Śląsk Dolny: Żagań [WT21]: 15.05.1991, leg. CG; wysiany ze spleśniałej słomy, 02.05.1995, 2 exx., leg. CG; 20.06.1995, 5 exx., leg. CG; 15.07.1995, leg. CG; 24.07.1995, 5 exx., leg. CG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Brynek [CA39]: 12.05.1991, leg. GC; 29.04.1995, leg. GC; 28.08.2000, leg. HS; 10.08.2005, leg. HS; 17.08.2009, leg. HS; 06.08.2012, leg. HS; 02.08.2013, leg. HS; Bytom [CA47], 08.05.1983, leg. WŻ; Czechowice [CA38], 25.03.2012, leg. TG; Grabówka [CA07], 14.07.2010, 4 exx., leg. HS; Knurów [CA36], 08.08.1998, leg. JG; Mikołów-Mokre, Fiołkowa Góra [CA46], wysiane z gnijącego siana, 13.04.2010, leg. CG; Paniowy [CA46]: odłów na światło, 14.08.1995, leg. JG; odłów na światło, 11.11.1996, leg. JG; Ruda Śląska [CA46]: odchody, 08.05.1990, leg. JG; 22.08.1996, leg. CG; kompost, 29.07.2010, leg. CG; Ruda Śląska [CA47]: 08.05.1990, 4 exx., leg. JG; 11.05.1990, 2 exx., leg. JG; Ruda Śląska-Bielszowice [CA47], 09.06.2000, leg. JG; Ruda Śląska-Halemba [CA46], 25.05.1995, leg. JG; Ruda Śląska-Kochłowice [CA56], 01.06.1995, leg. JG; Zgoń [CA44], odłów na światło, 05.08.1993, 2 exx., leg. GC.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

***Cryptopleurum subtile* SHARP, 1884**

***Śląsk Górny:** Brynek [CA39]: 17.08.2009, leg. HS; 22.05.2010, leg. HS; Rezerwat Gipsowa Góra [BA84], 15.08.1998, leg. JG; Ruda Śląska [CA46], odłów na światło, 02.08.2014, 3 exx., leg. CG; Ruda Śląska-Wirek [CA47]: spleśniałe zboże, 10.10.2001, leg. JG; odłów na światło, 26.08.2011, 2 exx., leg. JG.

***Sphaeridium bipustulatum* FABRICIUS, 1781**

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

Śląsk Górny: Ruda Śląska [CA46], 20.06.1990, leg. AM; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA46], 08.05.1990, leg. JG; 16.05.1990, leg. JG; Śmiłowice [CA46], 11.09.1997, leg. JG; Załas [CA95], 16.05.1999, leg. TG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

***Sphaeridium lunatum* FABRICIUS, 1792**

Śląsk Dolny: (BOROWIEC & KANIA 1991, GREŃ 2011)

Śląsk Górny: Brynek [CA39], 14.06.2005, leg. HS; Ruda Śląska [CA46]: 08.05.1990, 2 exx., leg. JG; odchody bydła, 20.06.1990, leg. AM; odchody bydła, 20.07.1990, leg. AM.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

***Sphaeridium marginatum* FABRICIUS 1787**

Śląsk Górny: Ruda Śląska [CA46], 08.05.1990, 4 exx., leg. JG; odchody bydła, 20.05.1990, 2 exx., leg. AM; Ruda Śląska [CA47]: 12.06.1991, leg. JG; 26.05.1992, leg. JG; Ruda Śląska-Wirek „Tale” [CA47]: 08.05.1990, leg. JG; 16.05.1990, 2 exx., leg. JG; Śmiłowice [CA46], 19.09.1995, leg. JG; Załas [CA95], 16.05.1999, leg. TG.

Dane literaturowe: (GREŃ 2011).

***Sphaeridium scarabaeoides* (LINNAEUS, 1758)**

Śląsk Dolny: (GREŃ 2011).

Śląsk Górny: Ruda Śląska [CA46]: 08.05.1990, 8 exx., leg. JG; 15.05.1990, 2 exx., leg. AM; 16.05.1990, 2 exx., leg. JG; 20.06.1990, 2 exx., leg. AM; Załas [CA95], 16.05.1999, leg. TG.

Dane literaturowe: (BURAKOWSKI *et al.* 1976, GREŃ 2011).

***Sphaeridium substriatum* FALDERMANN, 1838**

Śląsk Dolny: (BURAKOWSKI *et al.* 1976).

PODSUMOWANIE

W świetle przedstawionych wyników badań oraz przeglądu literatury można stwierdzić, że aktualny stan poznania Hydrophilidae Śląska Dolnego i Górnego jest bardzo dobry. Spośród 73. gatunków kałużnicowatych wykazanych (w sposób nie budzący wątpliwości) z Polski, na obszarze Śląska Dolnego i Górnego nie odnotowano zaledwie sześciu (*Berosus geminus*, *Cercyon littoralis*, *Helochares punctatus*, *Laccobius simulatrix*, *L. ytenensis* i *Paracymus aeneus*), które z uwagi na ogólne rozszedlenie i wymagania środowiskowe prawdopodobnie na omawianym terenie nie występują.

Tabela 1. Lista gatunków Hydrophilidae wykazanych na obszarze Śląska Dolnego i Górnego w literaturze (kolumna 3, 4) oraz podczas obecnych badań (kolumna 5, 6) na tle listy krajowej (kolumna 2).

Table 1. List of species of Hydrophilidae shown in the area of Lower and Upper Silesia in literature (column 3, 4) and during current researches (column 5, 6) relating to the domestic list (column 2).

L.p. No.	Gatunek ¹ species	Śląsk Dolny (dane literaturowe) ²	Śląsk Górny (dane literaturowe) ²	Śląsk Dolny (nowe dane)	Śląsk Górny (nowe dane)
1	2	3	4	5	6
1.	<i>Anacaena bipustulata</i> (MARSHAM, 1802)	+		–	–
2.	<i>Anacaena globulus</i> (PAYKULL, 1798)	+	+	–	+
3.	<i>Anacaena limbata</i> (FABRICIUS, 1792)	+	+	+	+
4.	<i>Anacaena lutescens</i> (STEPHENS, 1829)	+	+	+	+
5.	<i>Berosus frontifoveatus</i> KUWERT, 1888	+	–	+	+
6.	<i>Berosus luridus</i> (LINNAEUS, 1761)	+	+	+	+
7.	<i>Berosus signaticollis</i> (CHARPENTIER, 1825)	+	+	+	+
8.	<i>Berosus spinosus</i> (STEVEN, 1808)	–	+	–	–
9.	<i>Berosus (Berosus) geminus</i> REICHE et SAULCY, 1856	–	–	–	–
10.	<i>Cercyon analis</i> (PAYKULL, 1798)	+	+	+	+
11.	<i>Cercyon bifenestratus</i> KUSTER, 1851	+	+	+	+
12.	<i>Cercyon castaneipennis</i> VORST, 2009	–	+	–	–
13.	<i>Cercyon convexiusculus</i> STEPHENS, 1829	+	+	+	+
–	<i>Cercyon depressus</i> STEPHENS, 1829	–	–	–	–
14.	<i>Cercyon granarius</i> ERICHSON, 1837	+	+	–	+
15.	<i>Cercyon haemorrhoidalis</i> (FABRICIUS, 1775)	+	+	+	+
16.	<i>Cercyon impressus</i> (STURM, 1807)	+	+	–	+
17.	<i>Cercyon laminatus</i> SHARP, 1873	–	+	+	+
18.	<i>Cercyon lateralis</i> (MARSHAM, 1802)	+	+	+	+
19.	<i>Cercyon littoralis</i> GYLLENHAL, 1808	–	–	–	–
20.	<i>Cercyon marinus</i> THOMSON, 1853	+	+	+	+
21.	<i>Cercyon melanocephalus</i> (LINNAEUS, 1758)	+	+	–	+
22.	<i>Cercyon nigriceps</i> (MARSHAM, 1802)	+	+	–	+
23.	<i>Cercyon obsoletus</i> (GYLLENHAL, 1808)	+	+	–	–
24.	<i>Cercyon pygmaeus</i> (ILLIGER, 1801)	+	+	–	+
25.	<i>Cercyon quisquilius</i> (LINNAEUS, 1761)	+	+	+	+
26.	<i>Cercyon sternalis</i> (SHARP, 1918)	+	–	+	+

L.p. No.	Gatunek ¹ species	Śląsk Dolny (dane literaturowe) ²	Śląsk Górny (dane literaturowe) ²	Śląsk Dolny (nowe dane)	Śląsk Górny (nowe dane)
1	2	3	4	5	6
27.	<i>Cercyon terminatus</i> (MARSHAM, 1802)	+	+	–	+
28.	<i>Cercyon tristis</i> (ILLIGER, 1801)	+	+	+	+
29.	<i>Cercyon unipunctatus</i> (LINNAEUS, 1758)	+	+	+	+
30.	<i>Cercyon ustulatus</i> (PREYSSLER, 1790)	+	+	–	+
31.	<i>Chaetarthria seminulum</i> (HERBST, 1797)	+	+	–	+
32.	<i>Coelostoma orbiculare</i> (FABRICIUS, 1775)	+	+	–	+
33.	<i>Crenitis punctatostrata</i> (LETZNER, 1841)	–	+	–	+
34.	<i>Cryptopleurum crenatum</i> (PANZER, 1794)	+	+	–	+
35.	<i>Cryptopleurum minutum</i> (FABRICIUS, 1775)	+	+	+	+
36.	<i>Cryptopleurum subtile</i> SHARP, 1884	–	–	–	+
37.	<i>Cymbiodyta marginella</i> (FABRICIUS, 1792)	+	+	+	+
38.	<i>Enochrus affinis</i> (THUNBERG, 1794)	+	+	+	+
39.	<i>Enochrus bicolor</i> (FABRICIUS, 1792)	+	+	+	+
40.	<i>Enochrus coarctatus</i> (GREDLER, 1863)	+	+	+	+
41.	<i>Enochrus fuscipennis</i> (THOMSON, 1884)	+	+	–	+
- ?	<i>Enochrus halophilus</i> (BEDEL, 1878)	–	–	–	–
42.	<i>Enochrus melanocephalus</i> (OLIVIER, 1772)	+	+	+	+
43.	<i>Enochrus ochropterus</i> (MARSHAM, 1802)	+	+	+	+
44.	<i>Enochrus quadripunctatus</i> (HERBST, 1797)	+	+	+	+
45.	<i>Enochrus testaceus</i> (FABRICIUS, 1801)	+	+	+	+
46.	<i>Helochares lividus</i> (FORSTER, 1771)	+	–	–	+
47.	<i>Helochares obscurus</i> (O. F. MÜLLER, 1776)	+	+	+	+
48.	<i>Helochares punctatus</i> SHARP, 1869	–	–	–	–
49.	<i>Hydrobius fuscipes</i> (LINNAEUS, 1758)	+	+	+	+
50.	<i>Hydrochara caraboides</i> (LINNAEUS, 1758)	+	+	+	+
51.	<i>Hydrochara flavipes</i> (STEVEN, 1808)	+	+	–	+
52.	<i>Hydrophilus aterrimus</i> ESCHSCHOLTZ, 1822	+	+	–	+
53.	<i>Hydrophilus piceus</i> (LINNAEUS, 1758)	–	+	–	–
54.	<i>Laccobius albipes</i> KUWERT, 1890	+	+	–	+
55.	<i>Laccobius alternus</i> MOTSCHULSKY, 1855	–	+	–	–
56.	<i>Laccobius bipunctatus</i> (FABRICIUS, 1775)	+	+	+	+
–	<i>Laccobius cinereus</i> MOTSCHULSKY, 1860	–	–	–	–

L.p. No.	Gatunek ¹ species	Śląsk Dolny (dane literaturowe) ²	Śląsk Górny (dane literaturowe) ²	Śląsk Dolny (nowe dane)	Śląsk Górny (nowe dane)
1	2	3	4	5	6
57.	<i>Laccobius colon</i> (STEPHENS, 1829)	+	–	+	–
58.	<i>Laccobius gracilis gracilis</i> MOTSCHULSKY, 1855	–	+	+	+
59.	<i>Laccobius minutus</i> (LINNAEUS, 1758)	+	+	+	+
60.	<i>Laccobius obscuratus</i> ROTTENBERG, 1874	+	–	–	–
61.	<i>Laccobius simulatrix</i> ORCHYMONT, 1932	–	–	–	–
62.	<i>Laccobius sinuatus</i> MOTSCHULSKY, 1849	+	+	–	+
63.	<i>Laccobius striatulus</i> (FABRICIUS, 1801)	+	+	+	+
64.	<i>Laccobius ytenensis</i> SHARP, 1910	–	–	–	–
65.	<i>Limnoxenus niger</i> (ZSCHACH, 1788)	+	–	+	–
66.	<i>Megasternum concinnum</i> (MARSHAM, 1802)	+	+	–	+
67.	<i>Megasternum immaculatum</i> (STEPHENS, 1829)	–	–	+	+
68.	<i>Paracymus aeneus</i> (GERMAR, 1824)	–	–	–	–
69.	<i>Sphaeridium bipustulatum</i> FABRICIUS, 1781	+	+	–	+
70.	<i>Sphaeridium lunatum</i> FABRICIUS, 1792	+	+	–	+
71.	<i>Sphaeridium marginatum</i> FABRICIUS 1787	–	+	–	+
72.	<i>Sphaeridium scarabaeoides</i> (LINNAEUS, 1758)	+	+	–	+
73.	<i>Sphaeridium substriatum</i> FALDERMANN, 1838	+	–	–	–

Objaśnienie (Explanation): ¹ – lista gatunków Polski (GENTILI & CHIESA 1975, BURAKOWSKI *et al.* 1976, 2000, HANSEN 2004, RUTA *et al.* 2006, PRZEWOŹNY & BUCZYŃSKI 2008, PRZEWOŹNY *et al.* 2011); ² – (GENTILI & CHIESA 1975, BURAKOWSKI *et al.* 1976, BOROWIEC & KANIA 1991, MAJEWSKI 1994, GREŃ 2003a, 2003b, 2008, 2009, 2011, PRZEWOŹNY & MAZUR 2007, PRZEWOŹNY & BUCZYŃSKI 2008, BUCZYŃSKI 2008, PRZEWOŹNY *et al.* 2011); + – gatunek wykazany na omawianym obszarze; – – gatunek nie wykazany na omawianym obszarze.

PIŚMIENNICTWO

- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1976. Chrzęszcze – Coleoptera. Adephaga prócz Carabidae, Myxophaga, Polyphaga: Hydrophiloidea. *Katalog Fauny Polski* 23(4), 307 pp.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 2000 Chrzęszcze – Coleoptera. Uzupełnienia tomów 2-21. *Katalog Fauny Polski* 23(22): 252 pp.
- FOSTER G. N., BILTON D. T., FRIDAY L. E. 2014. RES Handbooks for the Identification of British Insects Volume: 4/05b, *Royal Entomological Society*: 126 pp.
- GENTILI E., CHIESA A. 1975. Rvisione dei *Laccobius* Palearctici (Coleoptera: Hydrophilidae). *Memorie della Societa Entomologica Italiana* 54: 5–187.
- GREŃ C. 2003a. Chrzęszcze wodne (Coleoptera: Dytiscidae, Hydrophilidae, Gyrinidae) rezerwatu „Ochojec” w Katowicach. *Acta entomologica silesiana* 9-10: 41–43.

- GREŃ C. 2003b. Wpływ okresowych wylewów zanieczyszczonych wód Kłodnicy na zgrupowania chrząszczy wodnych (Coleoptera: Haliplidae, Dytiscidae, Gyrinidae, Hydraenidae, Spercheidae, Hydrophilidae) zasiedlających jej starorzeczca. *Acta entomologica silesiana* 9-10: 45–52.
- GREŃ C. 2008. *Hydrochara flavipes* (STEVEN, 1808) (Coleoptera: Hydrophilidae) na Śląsku. *Acta entomologica silesiana* 16: 89.
- GREŃ C. 2009. Chrząszcze wodne (Coleoptera: Noteridae, Dytiscidae, Haliplidae, Gyrinidae, Hydrophilidae) rezerwatu „Ochojec” w Katowicach. In: PARUSEL J.B. (Ed.). Rezerwat przyrody „Ochojec” w Katowicach (Górny Śląsk). Monografia naukowo-dydaktyczna. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice: 171–173.
- GREŃ C. 2010. Chrząszcze wodne (Coleoptera: Dytiscidae, Haliplidae, Hydrophilidae, Elmidae) obszaru źródłiskowego Wisły w rezerwacie przyrody „Barania Góra” (Beskid Śląski). *Acta entomologica silesiana* 17 (2009): 41–52.
- GREŃ C. 2011. Chrząszcze z rodzin Hydrochidae i Hydrophilidae (Coleoptera) w zbiorach Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. *Acta entomologica silesiana* 19: 55–69.
- GREŃ C., KRÓLIK R., SZOLTYS H. 2012. Czerwona lista chrząszczy (Coleoptera) województwa śląskiego. In: PARUSEL J.B. (Ed.). *Raporty Opinie* 6. Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030. Raport o stanie przyrody województwa śląskiego 4. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice: 37–70.
- GREŃ C., PRZEWOŹNY M. 2012. Chrząszcze wodne (Coleoptera) z rodzin Noteridae, Dytiscidae i Hydrophilidae Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego (Beskid Zachodni). *Przegląd przyrodniczy* 23, 1: 44–66.
- GREŃ C., SZOLTYS H., GRZYWOCZ J., KRÓLIK R. 2013. Chrząszcze (Coleoptera) Śląska Dolnego i Górnego – dotychczasowy stan poznania oraz nowe dane faunistyczne: biedronkowate (Coccinellidae). *Acta entomologica silesiana* 21: 31–52.
- HANSEN M. 1991. The Hydrophilid Beetles. Phylogeny, Classification and a Revision of the Genera (Coleoptera, Hydrophiloidea). *Biologiske Skrifter, Det Kongelige Danske Videnskaberne Selskab* 40: 1–368.
- HANSEN M. 2004. Hydrophilidae. In: LÖBL I., SMETANA A. (Ed.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volume 2. Hydrophiloidea – Histeroidea – Staphylinoidea. Apollo Books, Stenstrup: 44–68.
- KELCH A. 1846. Grundlage zur Kenntniss der Käfer Oberschlesiens, insonders der Umgegend von Ratibor. In: Zu der öffentlichen Prüfung aller Classen des Königlichen Gymnasiums zu Ratibor den 4. und 7. April, und dem mit Entlassung der Abiturienten verbundenen Redeactus den 20. April laden ergebens ein Director und Lehrer–Collegium. Ratibor, 54 pp.
- PAKULNICKA J. 2003. Wstępne dane na temat chrząszczy wodnych (Coleoptera) zasiedlających zbiorniki powyrobiskowe Pojezierza Olsztyńskiego. *Przegląd Przyrodniczy* 14 (1-2): 84–94.
- PAKULNICKA J. 2008. The formation of water beetle fauna in anthropogenic water bodies. *Oceanological and Hydrobiological Studies* 37(1): 31–42.
- PAWŁOWSKI J., KUBISZ D., MAZUR M. 2002. Coleoptera Chrząszcze. In: *Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce*, GŁOWAĆSKI Z. (Ed.), Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków: 88–110.
- PRZEWOŹNY M., BUCZYŃSKI P. 2008. Przyczynek do wiedzy o chrząszczach wodnych (Coleoptera: Dytiscidae, Hydrophilidae, Dryopidae) Górnego Śląska. *Wiadomości entomologiczne* 27(3): 165–166.
- PRZEWOŹNY M., BUCZYŃSKI P. 2008. *Berosus (Berosus) geminus* REICHE et SAULCY, 1856 recorded in Poland, and a key to the Polish species of the genus *Berosus* LEACH, 1817 (Coleoptera, Hydrophilidae). *Polskie Pismo Entomologiczne* 77(4): 309–320.
- PRZEWOŹNY M., GREŃ C., MIŁKOWSKI M. 2011. *Laccobius gracilis* MOTSCHULSKY, 1855 (Coleoptera: Hydrophilidae), a beetle new in the Polish fauna, with a revised checklist of *Laccobius* occurring in Poland. *Polskie Pismo Entomologiczne* 80: 391–396.
- PRZEWOŹNY M., MAZUR M. A. 2007. Materials to knowledge of aquatic and hygrophilous beetles (Coleoptera: Dytiscidae, Hydrophilidae, Heteroceridae) of the Opole Silesia region. Opole Scientific Society. *Nature Journal* 40: 49–5.
- RUTA R., STACHOWIAK M., ALEKSANDROWICZ O. 2006. The first record of *Paracymus aeneus* GERMAR, 1824) (Coleoptera: Hydrophilidae) in Poland with notes on halophilous and halobiontic Hydrophilidae and Hydraenidae in Polish fauna. *Polskie Pismo Entomologiczne* 75(3): 359–368.
- WICHTOWSKA M., SOBCZAK A. 1994. Formation of the water beetle (Coleoptera) fauna in conditions of the urban agglomeration of Szczecin (Western Pomerania). *Acta Hydrobiologica* 36: 57–74.

Accepted: 26 May 2015; published: 31 August 2015

Licensed under a Creative Commons Attribution License <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl>